

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
küldendők

Székelyudvarhely,
ev. ref. papi lakás.

Előfizetési pénzek,
reklamációk

Becsek Dániel Fia
könyvnyomdájaiba inté-
zendők: Sz.-udvarhely
Árpád-utca 3.

vajda

FŐSZERKESZTŐ:

NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület

»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fil.

Az új énekes könyv.

A »Vasárnap« hasábjain már jeleztük volt, hogy a magyarországi egyetemes református egyház egy új énekes könyvet fog kiadni. Ez a munkát már elkészült, a *próba énekeskönyv* megjelent és bírálatra az egyház kerületekhez leküldetett. Az új énekeskönyv huszonhat esztendő munkálkodásának az eredménye. A dunamelléki egyházkerület még 1875-ben felszólította a más négy egyházkerületet, hogy készítsenek egy új énekeskönyvet, melynek használata Erdélyben is, Magyarországon is, minden református egyházban legyen kötelező. Az indítvány köztetszéssel találkozott. A kerületek megalakították az énekügyi bizottságokat s ez a közös bizottság. 1878-ban megkezdte működését. Azóta foly a munkát. Ennek gyümölcse: az új énekeskönyv.

Olvasóink, úgy Erdélyben, mint Magyarországon, mikor e sorokat olvassák, bizonyára az lesz az első kérdésük: mi szükség volt erre? Hát nem elég jó a mostani énekeskönyvünk? Tagadhatatlanul igaz kérdés ez. Mert már úgy megszoktuk a mi jó öreg (67 éves) énekeskönyvünket, s magyarországi testvéreink is a magukét, hogy bizonyára, attól nehéz lesz a megváltás. De, mégis csak meg kell egyszer válnunk. Ha egyéb nem, elvált a koporsó. Most azonban a mi önző érdekeinken egy kissé felül kell emelkednünk, és a saját kedvességünket az egyetemes ref. egyház érdeke alá kell rendelnünk. Már őseink, a reformátorok kimondották, hogy: semper reformari debet, ami azt teszi, hogy a megkívántató, korszerű újítások elől a református egyháznak nem szabad elzárkózni. Az idő pedig egyházunknak sok hiányát veti felszínre.

Hogy mást ne említsünk, hát nem öreg hiba-e az, hogy a magyarországi ember az erdélyi- és viszont az erdélyi ember a magyarországi ref. templomban nem tud énekelni, mert kétféle énekeskönyvet használtunk. Már csak ezen nagy hiány elenyésztetése is indokolttá teszi az énekeskönyv megújítását. Az egységben erő van. Nekünk pedig magyarországi testvéreinkkel az egységet minél szorosabbra kell fűznünk, hogy a közös ellenség ellen annál szilárdabban megállhassunk. Másfelől azt sem lehet tagadni, hogy a régi énekeskönyvek nyelveze nem mindenütt elég szép és elég magyaros. Sok vers sor vége az egyeztetés kedvéért szinte nevetséges formában volt összeállítva. Így a CI. dicséretben ilyen vers is van:

Bethlehem kis város, de nagy;
Mert onnan jött a főhadnagy.

Az ilyen és más hasonló, nem magyaros kifejezések egészen új, fülbemászó alakban kerültek az új énekeskönyvbe. Sok ének meg éppen nem birt vallás-erkölcsi tartalommal, lelkünket nem emelte Istenhez. Az ilyen énekeket kihagyták és helyettük egészen újjakat vettek be. A dallam, az ének is több helyen változás alá jött. Arra ügyelt a bizottság, hogy minden ének könnyen énekelhető legyen. Sok énekünkre nagyon ráfért ez a javítás is.

Tagadhatatlan, hogy az új próbaénekeskönyv *értékesebb, jobb* a használatban lévőknél. Ez azonban nem azt teszi, hogy hibái ne volnának. Ami hiba van, azt az énekügyi bizottság a szakkbírálótok alapján javítsa ki. A legnagyobb hiba az, hogy *halotti énekek nincsenek benne*. Ezt okvetlen fel kell venni. Ne legyen kétféle énekeskönyv-

vünk. Életbe léptetését pedig nem egyszerre, hanem fokozatosan kell eszközölni. Rendre igen szépen megbarátkozik vele egyházunk minden tagja, s akkor építő hatása bizonyára meg is lesz.

Vajda Ferencz.

XLII. Zsoltár.

Mint a szép hives patakra,
A szarvas kívánczokzik,
Lelkem Istent úgy óhajtja
És hozzá fohászodik;
Te hozzád én Istenem
Szomjuhozok én szívem,
Vajjon a te szined elé
Élő Isten eljutok-é?

Éjjel-nappal hulló könnyem
Énekm a kenyerem,
A midőn azt kérdik tőlem,
Hol van az én Istenem?
Ezen lelkem kiontom
És hazádat óhajtom,
Hol a hivek seregében.
Örvendek szép éneklésben.

Mért csüggedsz hát, ó! én lelkem,
Mért keseregsz oly nagyon?
Bizzál, nem hagy el az Isten,
Mégvigasztal egy napon!
Szent arca, ha rád tekint,
Mégsegít ő majd megint;

Oh, én kegyes jó Istenem,
Mint kesereg az én szívem!

Sebessége árvizednek
És a zugó nagy habok,
Fejem felett megütökzenek
S már-már összeroskadok:
Mégis hozzád esdeklek
Mert gyógyulást szívemnek
E porig lesújtó gyászban
Csak te adhatsz, én köszálam!

Mért csüggedsz hát, ó! én lelkem,
Mért keseregsz oly nagyon?
Bizzál, nem hagy el az Isten,
Mégvigasztal egy napon!
Ő nyújt majd szemlátomást
Szabadulást, gyógyulást,
Megmutatja nyilván nekem,
Hogy csak ő az én Istenem!

Járjátok a templomot.

Tagadhatatlan, hogy minden kornak megvolt a megvan a maga uralkodó szelleme, mely tevékenységben s egy bizonyos czél felé lázas törekvésben tartja a kedélyeket. S a korszellem gyakran oly szép eredményekkel, fényes vívmányokkal is dicsekedhetik, hogy századok bámulják és dicsőítik remek találmányait s csodálják felfedezéseinek nagyszerű sikerét. E szellem szárnyán tökélyesbül s emelkedik magásra a művé-

kezetnek, mindössze csak a két helybeli »prédikátor« s egy néhány tagja maradt meg.

Ezek jellemzésére egy kis történetet mondok el.

Még a mult év késő őszen történt. Borus komor felhők vonták be szürke leplüklükkel az eget, egész nap folytonosan zuhogott a hűvös eső és sivitott, bömbölt a szél.

Már este van, a vacsorának vége. Az asszonyok, leányok a fonóházba össze is gyülekeztek pajzán jó kedvvel dalólgatnak. A férfiak közül a jó szomszédok el-el látogatván egymáshoz csendes pipázás mellett beszélgetnek toronyát-boronyát, egyet-mást. Mindjobban-jobban érzi az ember a tének közeledtét.

Nekem is dolgom lévén ép a felszegbe, magamra öltvén téli kabátom, meggyújtva kézi lámpásom, elindulék. A szél dühöngött, csapkodta a fagyos esőt az ember arczához.

A mint megyek lámpásom előre lövelő fénye mellett, egy hajlott botra támaszkodott öreg asszonyt láték felém közeledni. Amint egymáshoz értünk, köszöntve egymást barátságosan szólítottam meg.

— Hova-hova ilyen este banya lelkem?

— Hát biz' én istálom csak ide megyek a hugomhoz.

— Hát lát-e ilyen sötétbe menni, hisz ugy tudom, hogy szemei gyengék, máskülönben miért megy éppen ebben a kellemetlen csuf időben oda?

TÁRCZA.

A baptistákról.

Valóban soká kellett haboznom afellett, hogy vajjon azután az ügyesen, gondosan és körültekintően megírt tárczasorozat után, mely a Vajda Ferencz szerkesztő fényes tollát dicséri, egyáltalán merjek én is szólani — a közvetlen tapasztalat utján nyert ismereteim alapján — egy pár szót a baptistákról.

Megpróbálkozom — bár gyenge erővel — de mégis megpróbálkozom, hogy kellő világításba mutassuk be olvasóinknak s a még a helyes utról le nem tért atyánkfianak a tévuton kalandozó s igazán sajnálatraméltó »hivőket«, hogy látva tévelygéseiket, ismerve farizeuskodásukat, tartózkodjanak, őrizkedjenek társaságuktól, sőt inkább igekezzenek meggyőzni őket helytelenségeikről.

Ami kicsiny egyházközségünkben már vagy 10 éve, hogy felütötte a fejét. Eleinte sokan akadtak, kik követték az új profétákat. Ma azonban már kevesen vannak, daczára, hogy a szomszéd községünkben székel a »felügyelő hitszónok«. Többen rájöttek, hogy az egész csak képmutatás s így »Isten hozzád«-ot mondtak a szent gyüle-

szet s homályából mindinkább bontakozik ki a tudomány, melynek világánál napfényre kerülnek ama szellemi kincsek, melyek lelkünk világát a tudás melegével árasztják el. S ezek által minden mintegy gépszerű mozgást nyer s rohamosan haladnak előre. Ez mind szép, hasznos és nemes siker. De e nagy mozgalomban és élettevékenységben, ha jól szemügyre vesszük a dolgot manapság taláunk oly lényeges hiányokat, melyeket sem a művészet, sem a tudomány, sem pedig semmiféle találmány nem elégít ki, nem pótolhatja; mely nélkül sivár marad a teremtőlélek titkos vágyaiban, érzelmeiben s mindinkább egy jobb kor után eped.

Igen, minden kényelmet megakarunk szerezni és adni a testnek, de a léleknek ama vágyát sem elégítjük ki, hogy olykor-olykor teremtőjénél enyhületed és megnyugvást leljen. S ennek oka mind miben keresendő? a nagy korszellemben, mely hit nélkül akar országokat, művészetet és tudományt alkotni magának, pedig meg van írva: »valláson épüljön minden tudomány.« *Isten félelme a bölcsesség kezdete.*

Igazán meggondolatlanok az emberek cselekedetei, mert anélkül, hogy először a leghévesebb fáradtságot, önmegtagadást igénylő, de egyzersmind a legszentebb kötelességeinknek eleget tennénk, mondom e nélkül légvárakat akarunk építeni, s gondolatainkkal magunktól távol, feledjük önmagunkat, s önmagunkban a nemesebb részt tisztelni, becsülni — egy zajos, de lelkünknek puszta sivár világában keresünk boldogságot, meglegedést, s mindent mi a földi életre

a felfogásnál fogva kedvesnek ígérkeznek. Vajjon pedig elképzelhető-e valódi boldogság erkölcsös vallásos élet nélkül? Oh nem, mert én azt hiszem, hogy ha már csakugyan itt a földön boldogságról lehet szó, annak egyik lényeges alapfeltétele a lelki megnyugvás is, mely mindenestre a vallás forrásából meríti éltető erejét; ez és nem más lehet a boldogság legtisztább felfogása.

Bizony szomorú tapasztalat az, hogy az emberek mindennel szivesebben foglalkoznak, mint a hit dolgaival és sokkal örömeztőbb gyülekeznek a mulató helyekre, mint Isten házába és sokkal serényebbek a hegedű szóra, mint a harangok hívogató hangjára. Ilyen a korszellem, mely minden egyébre megtanít, de hogy vallásosak legyünk, nem tudom melyik század iránya és eszméje fogja elérni?

Ma a társadalom gépezetében minden egyébre jól ügyelnek, de e főrugó mégis kevés figyelemben részesítetik, pedig: *elvéssz az a nép, mely hit nélkül való* — mondja a Szentírás.

S vajjon kin sarkallik ez óriási mulasztás? A mindennapi életből és meddő tapasztalatokból hamar megmondhatjuk, kitalálhatjuk, s ha még főképp lelkiismeretünk lép szószólóul, bizony ez édes mindnyájunkon! Minden szépítés, türes és tagadás nélkül elmondhatjuk, hogy épp oly kevéssé vagyunk vallásosak, mint őszinték és igazmondók. Ezen utóbbi tulajdonainknak hiányos volta az igaz, hogy emberi gyarlóságunkban rejlik, de a vallásossággal, a hit fenségével másképpen kellene élnünk, felruháznunk magunkat, hogy emez ékesség tündöklőbb legyen minden egyéb

— Bizony édesem alig látok, de hát mit csináljak el kell mennem, mert ilyen hideg éjszakában nem alhatok künt, a ruházatom sem valami meleg, öreg is vagyok, éppen megfagynék.

— Miképpen lehet ez, hiszen kendnek két jó gazda fia van, mindkettőnek jó, nagy háza van, hát miért kell akkor künt hálania.

— Jaj! — sóhajtott fel az öreg asszony — nem akarnak azok tudni rólam. Egyik azt mondja, hogy sok gyermeke van ott nem férek el, a másik pedig azt mondja, igaz, hogy nincs gyermeke, de a konyhája nagyon szűk, alig elég nekik, a szobában pedig a felesége nem engedi, hogy tartózkodjunk. Így már nincs más mód mind csak az, hogy le megyek ide a hugomhoz, talán csak ott nála a télen elhálhatok, egy pár falatot is ad majd ennem. S azután hátha a jó Isten megkönyörül rajtam s magához szólít.

E szavakat már sirva mormolta az öreg asszony. Nagyon megsajnálta és vigasztalni kezdtem:

— No jöjjön csak velem, elvezetem én. Az alatt mig mentünk elmondta a szegény öreg asszony, hogy mily mostohán, rosszul bánnak vele gyermekei, éheztetik, fázdotatják, pedig szép birtokot adott mindkettőnek.

Elérkeztünk a hugához, bekísértem egészen a házba, hol az öreg asszony hálálkodott, hogy nem sajnáltam a fáradtságot.

Szives jó éjt köszöntés után én elindultam vissza dolgomra. Midőn dolgom elvégeztem, szerény lakomba visszatérve, elkezdtem gondolkozni a történetek felől.

Micsoda emberek lehetnek ezek? Hisz ezek megtértek »hívók«, kik azt mondják magukról, hogy szentek, nekik Isten megjelent, ők a mennyország igazi örökösei. Hát hogyan lehet ez? Ők megtértek és az édes anyjukat ily borzalmas rút időben kidobják az utcára. Ez az Isten törvényével nem fér össze. Hisz, Jézus az önzetlenül művelt jóságot tekintette a legnagyobb erénynek. Az ő vallásának egyedüli alapja a szeretet, s a kinek kebelében az Isten és emberek iránt lángoló forró szeretet nem lakik, az Krisztus isteni vallását csak külső formában gyakorolja, de szive vallást nem ismer. Hiszen ezek az emberek azokat a nagyszerű erkölcsi törvényeket, melyeket Isten maga alkotott, könnyelműen lábbal tiporják. Avagy nem-e úgy van, mikor a gyermeki szeretet háttérbe szorul a rideg, nemtelen önzés előtt. Ezek az emberek mitem tudnak Istennek ötödik parancsolatjáról, melyhez pedig közvetlen áldás van csatolva, mely a legkedvesebb, a legtermészetesebb s bizonyos mértékben a legkönnyebb, mely szivünkben a leghamarább visszhangra talál, melyet nyomban követ a jutalom.

Ezeknek az embereknek szivükben egy párányi jóság sem lakozik, már pediglen, a jóság egyik alapfeltétele a boldogságnak. Az embernek

földi kincsnél, s szilárdabb minden elképzelhető köteléknél, mely minket szegény halandókat boldogítóan Istenhez köt s vele társalogni enged.

Mert van-e annál magasztosabb cselekedete az embereknek, mint amikor imájukban felkeresik a jó Istent, ama kegyes Atyát, kinek jósága és szeretete véghetetlen, kegyelme határtalan s irgalmassága betölti a föld és mennyi üreit. Szeretete véghetetlen gyermekei iránt, mert ha érdemeik szerint kellene jutalmaznia, akkor hatalma minden perczen sujthatna, mert csak nevének hiábavaló felvételeért megérdemelnék atyai büntetését.

Ezekért mondja a költő, s bár szüntelen vizsgálgoznék ajkainkon a zsolozsma:

Óh nagy felség! hová tekintsek?

Hol nem látom hatalmadat!?

A porszemben, a fényes napban

Te megdicsőíted magad!

Az égen, földön mindenütt

Nagyságod fényes napja süt.

Engedd, míg csak tart életem,

Nevedet dicsőítenem!

(Tompa M.)

(Folyt. köv.)

Bartók Béla.

Isten ígéje.

— Az irigység. —

(I. Mózes. 37. 12—18)

»Ime mely igen jó és mely gyógyörüses dolog az atyafiaknak egységbe való lakásuk,

czélja pedig a tökéletességre való törekvés által a teljes boldogság elérése. Hogyan közelítenék meg e célt e »megtértek«, mikor az amugy is csak halványan pislogó szeretetet szívből egészen kiakarják oltani?

Avagy akiben valóban a Krisztus szelleme lakik, tud-e ily kegyetlenséget elkövetni? Az egykor hűen, önfeláldozóan ápoló-gondozó édes anyját ily hideg időben kidobni, öreg napjait ily keserűvé tenni!

Ezek az emberek, nem hogy vallásos emberek volnának, hanem pogányabbak a pogányoknál.

Ezek azt hiszik, hogy ha az együgyűek szemébe port hintenek, hát már mindent elhisz nekik a világ, ha a becsületesség köpenyébe burkolódnak, hát már bármit csinálhatnak?

Oh, nagyon csalódnak, mert ha az emberek nem is vesznek mindent észre, de Isten előtt nincs titok, Ő lát és tud minden elrejtett dolgokat.

Őrizkedjete, óvakodjatok Krisztusnak igaz követői ezektől a farizeusoktól, mert ha őket követitek, bele estek igazán a bűnök büzhödt posványos fertőjébe s onnan bizony nehéz lenne a szabadulás. Sőt inkább az eltévelyedettek is igyekezzünk fölvilágosítani, hogy Isten akaratának betöltése nem a szemforgatásból, nem a betűrágásból, nem a külsőségekből áll, hanem a szeretet és könyörületesség gyakorlásából, a békesség terjesztéséből.

Őrizkedjete! Vigyázzatok, imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek.

Mezey Mihály.

(Damos.)

mert ott parancsolja az Úr, hogy legyen áldás és élet mindörökké.« (Zsolt. 133.) Kevés szó van a bibliában, a mely a tisztességes emberek előtt oly tetszésben részesülne, mint ez. Ma is boldog az a hajlék, a hol a testvérek egyetértésben élnek, a hol egymásnak szolgálnak és segítenek, a hol egymás terhét hordják s irigység nélkül örvendenek egymás boldogságán. Az ilyen hajlék, legyen bármily igénytelen és szegényes is külsőleg, — még is csak a mennyországnak előcsarnoka. — Ezt a boldogságot csak akkor lehet elérni, ha Krisztus szeretete költözik be a házba, miként hajdan Bethániában a három testvér hajlékában történt.

Fájdalommal kell észrevennünk azt, hogy a mai keresztyének közt nagyon gyakran hiányzik ez a testvéri egyetértés. Epen ott van a legnagyobb czivodás és veszekedés nemcsak a nagyok, hanem még a kicsinyek közt is. Mindenki a legjobb, a legokosabb akar lenni s mindenki a legjobb részt óhajta elszedni a másik elől. — Az egyik mérgeződik, hogy a másik miért szebb, tehetségesebb kedvesebb. — Egyik a másikat kicsinyíti a szülők előtt, hogy annál jobb legyen az ő dolga. Epen ugy van most is, mint volt József testvéreinek idejében. Jákob az által, hogy Józsefet előtérbe helyezte, önkéntelenül is irigységet ébresztett a testvérek szívében

Az irigység ösztönözte kezdetben a sátánt arra, hogy a boldog első emberpárt bűnre csábítsa, a ki később keserű könnyeket hullatott elvesztett ártatlanságának sirja felett. — Az irigység vitte az első ember fiát arra, hogy testvérét agyonüsse. Az irigység vezette azokat a főpapokat, a kik miatt a Megváltó keresztre feszített. A föld nagy nemzetei közt levő irigység az, ami állig fegyverben tartja egész Európát. De az egyes emberek közt is uralkodik ez, — a művészek, az írók, a színészek, a tanárok, a képviselők s a miniszterek is irigykednek egymásra.

Mily nehéz dolog még a legjobb lelküre nézve is az, hogy mások boldogsága felett örvendjen. Mily nehéz dolog másoknak érdemét, testi és szellemi előnyeit elfogulatlanul méltányolni.

A legtöbb esetben a felebaráti szeretet helyét valami más érzés foglalja el, a mely inkább szeretné háttérbe szorítani és elnyomni a testvért. A szív lassanként elhidegül az élet harcában s valami titkos keserűség fogja el. Ebből a keserű, ebből a gonosz szívből jönnek aztán a rossz gondolatok.

Ezért naponként kell szívünket vizsgálnunk. Ha valakitől az emberi társaságban gyűlölettel fordulunk el, vizsgálnunk kell, hogy vajon nem valami titkos irigység a gyűlölet oka. — Mert az irigység ellentéte annak az önzetlen szeretetnek, a mely minket a menyeyi közös életre képessé tesz s a mely Istennek országát letudja hozni ide a földre és az emberek közé.

Lássuk csak a történetet. Az öreg Jákob sejtetem nélkül ült Hebron pálmavárosában. Fiai pedig Sékhemben őrizték a nyájukat. József mint rendesen, most is apja mellett maradt. Az ő sze-

mének vigasztalása, szívének gyermeke s imád-ságának hű társa volt. De egyszerre csak heves vágy lepté meg az ősz pátriárkát, hogy hirt halljon gyermekeiről. Felszolitotta Józsefet, hogy látogassa meg az ő testvéreit.

Ezek ilyen szóval fogadták a testvért: »*Imhol jó amaz álomlátó.*« »Jer öljük meg s vessük egyik ó-kutba, s azt mondjuk, hogy a gonosz fe-nevad ette meg őtet és meglátjuk, mit használt az ő álma.«

Láthatunk ebből, hogy József testvérei már évek óta tervezett gonosz tettet akartak most végre hajtani. — Az égető gyűlölet, a melyet a látszólag gőgös és elbizakodott álomlátó iránt éreztek, most a legkegyetlenebb gyunyszóban tört ki. — Szeretetről, részvétről szó sem lehet. Még azt a

sától. Tehát van még bennük valami jó. — Egy ember se oly rossz a világon, hogy ne lehetne még valami jót benne találni. — Még a legdurvább lelkű is, ha józan, borzalommal fordul el a vérontástól.

Eladták tehát a kereskedőknek, a kik Józsefet megkötözték, tevére helyezték s délfelé Egyep-tomba vitték.

Az istentelenek pedig újra elérték céljukat. Megszabadultak testvérüktől, talán örökre, gondolták, mert egy rabszolga sohása kapja vissza szabadságát. Iszonyu bosszút áltak testvérükön. De vajon azért örvendek ők? Vajon vidám volt Kain, a mikor testvérét másvilágra küldte? Nem halljuk őt a mélységből sóhajtozni: »Busdosó és vándorló légy a földön! — Boldog volt Judás, a mikor

ITÉLET A VARRÓMÜHELYBEN.

gyávaságot se szégyelik, hogy tizen mennek egy ellen.

Ime itt van az irigység gyümölcse. — A gonosztevők végre is hajtják tervüket. Megfogják a szegény éhes ifjat, megfosztották öltözetétől s bedobták abba az ó-kutba. Hiába sirt, hiába könnyörgöt, csak guny és szitkolozás volt a válasz.

Hogy gyilkoló tervüket nem hajtották végre, annak csak a véletlen volt az oka. — Kereskedők jöttek véletlenül Gileádból, a kik balzsamot, fűszert és mirhát vittek Egyiptomba. Mikor a testvérek ezeket meglátták, Juda lelkében más terv merült fel. »Mi hasznunk van abból, ha testvérünket megöljük. Jer adjuk el őt az Izmaelitáknak, mert ő a mi atyánkfia, a mi husunk.« E beszéd-ben az irgalmasság szikrája tűnik fel. De több benne a titkos félelem a saját testvérük vérontá-

az üdvözítőért megkapta a kívánt 30 ezüstpénzt? Nem pusztította el maga saját itéletét egy pár óra múlva azután?

Most hozzád szólok óh ember, a ki talán bűnmellett akarsz pénzt szerezni s boldog lenni. — Nem veszed észre, miféle utra tévedtél? Nem látod az örvényt lábad előtt? Oh ne csald meg magad, te szerencsétlen ember, a mikor azt hiszed, hogy szenvedélyed kielégítése által boldog lehetsz!

Nem hallod Jézus szavát: Boldogok, a kiknek szívök tiszta, mert ők Istent meglátják. — Távolítsuk el tehát lelkünk-ből az irigységet, a haragot, a gyűlöletet s keressük mindnyájan a tiszta szív, a becsületes érzület zavartalan boldogságát.

Király Béla.

Hazai krónika

— 1904 febr. 25. —

A Delegációk tárgyalásai Bécsben az elmúlt héten még folytak, s egyben be is fejeződtek. Mindenki azt remélte, hogy az ülésen elhangzott beszédek által a helyzet tisztázódni fog. — Azonban ez aligha fog bekövetkezni. Ámbár a közös hadügyminiszter beszédéből kitűnt, hogy a Tisza által kilátásba helyezett katonai engedményeket Bécsben is komolyan akarják, s akadályt nem gördítenek azok megvalósítása elé. Egyik osztrák delegátus meg is sokalta az ígért engedményt és jelszó gyanánt kiadta: eddig és ne tovább. A magyar képviselőház obstruáló ellenzéke azonban legkevésbé sincs az engedményekkel megelégedve. Ugron és Okolicsányi ellenzéki delegátusok kijelentették, hogy a képviselőházban a küzdelmet tovább folytatják.

A másik érdekes hír az, hogy a delegációk alatt nagy ágyupróba lövéseket tartottak, melyek — ugy mondják — fényesen sikerültek.

A mint megkezdődik a képviselőház tanácskozása, Nyíri Sándor hadügyminiszter azonnal beterjeszti a katonai téren nyert engedményekről a törvényjavaslatot.

A képviselőház febr. 29-én tartja első ülését a delegáció után.

Világkrónika.

Japán-orosz háboru. Az elmúlt héten sem volt ütközés a hadviselő felek között. A szárazföldön mindkét fél nagyban készülődik, de ugy mondják, hogy hónapok is eltelhetnek, a míg összecsapnak. Egy amerikai tábornok ugy nyilatkozik, hogy igen hosszú és véres háboru lesz. Oroszország egy félmillió katonát akar a harc-térre szállítani, ez pedig nagyon lassan megy. Japán közelebb kapja és hamarabb szállithatja katonáit. Az orosz hadvezetésben változás állott be. A keletázsiai orosz hadak főparancsnokává, Alexejev helytartó mellé, Kuropatkin hadügyminisztert nevezték ki, aki egyike Oroszország legvitézebb tábornokainak. Az a hír is érkezik, hogy Alexejev nem érezvén magát elég biztosnak Port-Arthurban, főhadiszállását Mukden városba tette át. A tengeren az elmúlt héten lényegtelen össze-ütközés volt. Sötét éjjel két japáni torpedózúzó hajó behatolt a port-arthuri kikötőbe és egy orosz hadihajót kilyukasztott. A táviratok azt hozzák hírül, hogy Koreában vastag hó van, a tenger pedig több helyen be van vagyva. Így a természet is akadályt gördít a háboru folytatása elé.

Az európai hatalmak sem nézik tétlenül a japán-orosz háborut. Mindenik készülődik ugy a szárazon, mint a tengeren, hogy ha érdekeit sértik, készen legyen. Oroszország belső forradalomtól is tart; mig délről Macedóniából szintén harci hírek érkeznek.

Egyházi élet.

A biblia vasárnapja. Közeledik márczius 6-ika, mely napon 100 éves ünnepe lesz a Britt és Külföldi Biblia Társulatnak. E nap, minden keresztyén emberre nézve, aki hitének alapjául kizárólag csak a bibliát tekinti: ünnepnap kellene hogy legyen. Ne tekintsük ezért e napon lefolyó ünnepet hivatalos ünnepnek, amelyen kötelességből veszünk részt, hanem tekintsük a lélek önkéntes, hálaadó ünnepének. Egy szívvvel, egy lélekkel adjunk hálát a jó Istennek az evangelium diadaláért. Hiszen, ha a nemes társulat buzgó-sága, áldozatkészsége folytán a biblia el nem terjedett volna, ma is lelki sötétségben tévelyegnénk, mint azok a keresztyének, kik a bibliát nem ismerik! De, ne bizzuk el magunkat, mert az elbizakodás szárnyát szegi lelki buzgóságunknak. Hanem inkább gondolkozzunk azon, hogy a biblia ünnepét, hogy üljük meg méltóképpen. Mi adunk egy jó tanácsot, ha olvasóink elfogadják. Tanácsunk ez: 1. Vegyen mindenki egy teljes bibliát. Ennek ára 1 kor. 60 fillér. Ha ezt drágának tartja, vegye meg az új szövetséget, mely külön magára 30 fillér. 2. Vegye meg mindenki »A biblia társulat és a biblia« czimű kis füzetet, melyet Balogh Ferencz, a debreczeni papnevelő intézet tudós tanára irt meg. Az ára 10 fillér. E két kis munka megszerzésével mindenki méltóan ünnepli meg a biblia ünnepét.

Egyházmegyei gyűlés. Az udvarhelyi egyházmegye febr. 23-án Székelyudvarhelyen látogatott rendkívüli gyűlést tartott. Péter Károly esperes megnyitójában rámutatott arra a nagyfontosságú ügyekre, melyek tárgyalása végett a gyűlést összehívta, aztán a gyűlést megnyitva, kezdetét vette a tanácskozás. Elsőben azon kérdésben döntött a gyűlés, hogy a tanítók, lévíták, kántorok gyermekei felvehető-e a szeretetházba. A gyűlés kimondotta, hogy felvehető, ha az illetők kérelmezik és kijelentik, hogy mig egyházi szolgálatban lesznek, fizetik a rendes díjat, amely évi 4 koronában állapított meg. Az új énekes könyvet, némi módosításokkal, szintén elfogadhatónak tartja a közgyűlés. Az évi számadások végeredményeinek az Igazgató Tanácshoz való felterjesztése, a közgyűlés helyeslésével találkozott. Letárgyaltatott a közgyűlés tanácskozási szabályzata is. Pár kisebb ügy elintézésén kívül még Bedő Ödön csekefalvi paptársunk kebeleztetett be az egyházmegyébe. Ezzel a gyűlés véget ért.

Dr. Kaizler György, szilágyvármegye főispánja, mindaddig mig főispán lesz, a zilahi kollegiumnál egy szegény tanuló részére évi 200 koronát ajánlott fel. Elődje Br. Wesselényi Miklós, mint az iskola főgondnoka, szintén 200 koronát ad évenként hasonló czélra. A szép tett önmagában dicséret méltó.

Nyilvános köszönet. Vadasdi Garda Gizella a Garda János és Ráduly Juli, Anna 13 éves leánykájuk — az erdőszentgyörgyi állami iskola »jeles« növendéke, konfirmációja emlékére — egy szép nagy abroszt ajándékozott az Uraszta-

lára, melyet szélein gazdag csipke, egész kereken virág csokrok, a közepén levő kehelyt pedig pompás koszoru ékesítenek. Nagyszülei Bokor Sándor és Magyar Samuné pedig ugyanazon konfirmáció emlékére, egy pompás urasztalt ajándékoztak. Midőn ezeket nyilvánosan megköszönöm, kívánom, hogy sokáig gyönyörrel szemlélhessék adományaikat. — Simon Elek, ref. pap.

Nyilvános köszönet. Folyó hó 6-án M.-N.-Somboron rendezett táncszétylen felülfizettek: mélt. Sombory Lajosné, nagys. Szacsvey Sándor 8—8 kor., Jeney Lajos 3 kor., Gyarmathy Mózsá, Dr. Dézsy Pál, Dr. Tamási Simon, Lant Géza 2—2 kor., Gáspár Tamásné, Dr. Dán Emil, Gál Albert, Szereday Gyula, Szedlácsek József, Demeter Samu 1—1 kor. Jegyöket megváltották mts. Sombory Lajosné, nagys. Szacsvey Sándor, Jeney Lajos, Zwillinger Norbert. A tombolával együtt a torony javára befolyt 150 kor. 60 fillér. — H. Szántó István.

Egyházi estély. A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház febr. 21-én d. u. 5 órakor az ev. ref. kollegium tornacsarnokában hatodik egyházi estélyét. A rendezők: *Bod Emma* és *Csanády Margit* a következő érdekes programot állították össze: 1. A gyülekezet éneke: Nagy isten téged imád XXX. dics. 1. vers. 2. Elnöki megnyitó. 3. Ének, kísérettel: *Kovács Dánielné* által. 4. Felolvas: »A műveltségről.« Tartotta: *Gönczi Lajos* ref. koll. igazgató. 5. Zongorán játszott Dr. *Solymossy Lajosné*. 6. Szavalt: *Makssay Elemér* 8 o. t. 7. Zárszó. 8. A gyülekezet éneke: Áld meg Uram Isten. . . Belépés ingyenes volt; kegyes adományokból az ev. ref. leányiskolai szegény tanulók részére 22 korona 57 fillér gyűlt be.

Mai képünkhöz.

Fő uri termekben gyakran láthatók drága, gazdag perzsa szőnyegek. Természetes sok utánzat van, de a valódi keleti szőnyeg hazája Perzsia. Mai képünk egy perzsa gyár helyiséget mutat, hol az ilyen drága szőnyeget készítik. Az egész képen különben az az érdekes, hogy miként bántak a perzsák a hibás munkással. Ime ott látható a felügyelő kezében korbáccsal. Két munkás pedig lefogott egy gyermeket, a kit valami kis csinyen kaptak és a felügyelő korbácsolja a gyerek talpát. Ebből az is látszik, hogy Perzsiában az emberszeretetről vajmi keveset tudnak. Az igaz-ember szeretet csak ott van, hol a Krisztus evangéliuma lakik a szívekben.

Vegyes hírek.

A „*Vasárnap*“ olvasóit szívesen kérjük, hogy reklamációkkal és más a lapra vonatkozó megkeresésekkel forduljanak egyenesen a felelős szerkesztőhöz (Székelyudvarhely Bethlen-utca 5. sz.) A kiadóhivatalba csupán az előfizetési pénzek küldendők.

Az új énekeskönyvből egy pár éneket fognak rendre olvasóinknak bemutatni. Mai számunkban a XLII. Zsoltárt mutatjuk be átdolgozott alakjában. Később egy pár eredeti új éneket fogunk közölni. Olvasóink ezekből is megállapíthatják az eltéréseket. Lapunk első helyén bővebben méltatjuk az új énekes könyvet.

A sorozás újabb kitűzése. Minthogy a múlt évi fősorozás a néhány héttel ezelőtt megállapított tervezet szerint megtartható nem volt, a honvédelmi miniszter most újabb két működési terv összeállítását rendelte el. Az egyik tervezet szerint a fősorozás márczius 21-től április 30-ikáig, a másik szerint április 6-tól május 10-ig tartassék meg — ha addig Tisza legyőzi az obstrukciót.

Behring tanár új elmélete a tüdővészről. Berlinben az orvostani egyetemen diszgyűlésén Behring tanár a tüdővészről felolvasást tartott, melyben a tüdővész terjedéséről egészen új elméletet állított fel. Behring szerint ugyanis tévedés az, hogy a turbekolozist tüdővész embereket köhögéséből származó apró cseppek belélegzése terjeszti, mert a betegség egyedül csecsemőknek fertőzött tehéntejjel való táplálkozásából ered. Az ugynevezett turbekulózisra való hajlam nem más, mint a gyermekek csecsemőkorából eredő fertőzés. Behring az emberi turbekulózis megakadályozása végett azt ajánlja, hogy a csecsemőket forralatlan tejjel táplálják, hogy a természetes tej vészpusztító ereje megmaradjon. A fertőtlenítést pedig forralás helyett legczélszerűbb len ázaltal eszközölni, hogy a tejbe kis mennyiségű formalint kevernek. Behring elméletével szemben, a magyar orvosok azt mondják, hogy a kis gyerekeknek adandó tejet meg kell forralni.

Megégett iskolás leány. Végzetes szerencsétlenség történt a napokban a hajduböszörményi ref. leányiskolában. Az iskolától távol lakó gyermekek szokás szerint benmaradtak délben az iskolában. Egyikük Tulipán Maria I. osztályos kis leány az udvaron elesett és vizes ruháját a tanteremben lévő kályha mellett szárítgatta. A kis leány ruhája lángot fogott s amire az égő ruhában szaladt az udvarban, mi által az még csak jobban égett, úgy hogy mire a többi leányok és a szolgál felesége, kik e visitásra előszaladtak és eloltották Tulipán Mária ruháját, annyira összeégett, hogy pár nap múlva meghalt. A debreczeni ügyészség rendelkezése a holttestet felboncolták és elrendelték a vizsgálatot.

A magyar nyelv a hadseregben. Pittreich hadügyminiszter a magyar delegáció hadügyi albizottsága számára kimutatást készített a közös hadsereg tisztikarának honossági viszonyairól és magyar nyelvi ismereteiről. A kimutatás értelmében a hadseregben összesen 17.532 tiszt szolgál, a kik közül 3009 (17.16%) tökéletesen, 2847 pedig (16.27%) a szolgálat követelményeinek megfelelően beszél magyarul. Ilyképpen tehát a magyarul beszélő tiszték összesen 5856 főre, azaz 33.40 -ra mennek. Ami pedig a honossági viszonyokat illeti, a 4491 (25.62%) állampolgár közül 2668 (59.41%) tökéletesen bírja a magyar nyelvet, 894 (19.91%) pedig annyira, hogy a szol-

gálat követ Iményeit kielégíti. Így hát összesen 3562 (97,32n) magyar állampolgár beszél magyarul. A 12965 főre rugó osztrák állampolgárból 336 (2,59%) tökéletesen, 1942 (14,98%) a hadsereg követelményeinek megfelelően beszél magyarul.

Halál a kártya mellett. Budapesten kalabriasz-játék közben Drexler Márkus 86 éves pálinkakereskedő hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt. Szívszélhűdés érte. Vajjon sáfárságáról miként ad számot az olyan ember, a ki nem a Megváltó Jézus nevével megy a más világra?

Tizezer koronás adomány iskolai célra. *Kloter József*, a zsilvölgyi szénbánya volt igazgatója, porosz származású és honos ember, a Petrozsényban felállítandó magyar gymnasium alapjához 10,000 koronát adományozott. Petrozsény képviselőtestülete köszönetet mondott az adakozónak.

Leütött szolgabíró. *Kállay Ödön* csengeri szolgabíró egyik éjszaka ismeretlen tettesek leütötték. A csendőrség kiderítette, hogy a merénylők a sályi bíróválasztásból kifolyólag boszúból akarták eltenni láb alól Kállait.

Nyári vihar. Barcsen a múlt csütörtökön meleg, tavaszias nap után este 6 óraker elborult az ég és távolról nyugati irányban kezdetben gyéren, majd sűrű villámlás volt látható, szélfuvással, mint nyári viharok közeledtével. Kevéssel este 7 óra előtt csakugyan egészen vihar tört ki nagy szélfuvás, záporosó, erős villámlás és dörgéssel, mely pár perczig tartott.

Elárverezett templomi székek. A maga nemében páratlanul álló eset történt Kisczellen. Egyik kisczelli lakós végrehajtást kért Waldmann Gergely ellen, kinek semmi lefoglalni való vagyona nem volt. A végrehajtó azonban kisütötte, hogy Waldmannnak az izraelita templomban két széke van. Nosza rajta! a székeket le kell foglalni. És a végrehajtó e hónap 18-án megjelent az izraelita templomban lefoglalta a Waldmannnak berbe adott székeket, melyeket rövidesen elliczítottak. A két szék százhatvan koronáért kelt el. A kufárok behatolnak ma is templomba, mint Jézus idejében.

Vasutasok fizetésrendezése. Az állami tisztviselők fizetésrendezése alkalmával tudvalevőleg megállapították, hogy a vasutasok nem állami tisztviselők s úgy a nem részesültek a fizetési javításban. A vasutasok ezért országos mozgalmat indítottak és a múlt héten gyűléseztek országszerte, valamennyi üzletvezetőségen. A vidéki városokban simán folyt le a gyűlés: megválasztották a delegátusokat, általánosságban körvonalazták az óhajításokat s kimondották, hogy később egyetemes kongresszusra jönnek majd össze a fővárosba s akkor közös akarattal végleg megszövegezik kívánságaikat és föliratukat küldötséggel fogja átadni a kormányknak és országgyűlésnek.

A szegedi árvízveszély évfordulója. Szeged nagyszabályu ünnepélylyel üli meg az árvízveszély negyedszázados emlékezetét. Elhatározták ugyanis, hogy márczius 12-én az árvíz 25 éves

évfordulóját megünnepelik istentisztelettel s diszközgyűléssel, mely utóbbinak diszjegyzőkönyvét remek albumban eljuttatják a királyhoz. Ez év június 12-én az újraépítés emlékét ünneplik meg. E napot azzal teszik jelentőssé, hogy leleplezik gróf Tisza Lajos szobrát, melyet a boldogult Fadrusz János szobrász alkotott. Az árvíz áldozatainak közös sirját pedig kőoszloppal jelölik meg.

A „Vasárnap“ szeretet munkája.

A „Közhasznú Szövetkezet“ erre az esztendőre is megújította kegyes adományát a »Vasárnap« terjesztésére. Nemcsak, hanem a múlt évi 40 koronát 60 koronára emelte föl, s így ez évben 15 példányban küldhessük szegénysorsu egyházaink és ottan lakó buzgó hiveink részére. Az igazgatóság, február 5-ről kelt levelében, felelős szerkesztőnkre bizván a megválasztandó helyeket, ki is, egyes lelkészek meghalgtásával a következő helyekre indította meg: *balászfalvi* egyházunkban két buzgó egyén részére 2 példány; a *büirkösi* egyházba, a *malomfalvi* (marosi egyh. m.) leányegyházba; *zetelaki* leányegyházba; *erzsébetvárosi* egyházba; a *fehéregyházi* telepre, a *mikóujfalvi* leányegyházba; *alsósófalvi* egyházba, *topliczai* körlelkészségbe, *havadtői* leányegyházba, *loldalági* leányegyházba, *nagyszébeni* egyházba, *gyulafehérvári* egyházba és a *szombatfalvi* városrészbe egy-egy buzgó hívünk részére. Kérjük az illetőket, hogy fogadják el és buzgolkodjanak felolvasásán s terjesztésén. A közhasznú szövetkezetnek pedig e helyen is kifejezzük legszivesebb köszönetünket. Székelyudvarhely, 1904. feb. 24.

Szerkesztő.

A szerkesztő postája.

K. J. F.-Tömös. Arra kérjük, hogy a t. p-t fogadjon el. A czimszalag már úgy is ki van nyomtatva. Alkalmilag adja át egyik-másik buzgó hívünknek. A cél így is éppen úgy el lesz érve.

Kató Dénes A.-Boldogfalva. Azon község utolsó postája hivatalosan Székelykeresztúr. Nekünk oda kellett irányítani a lapot. Ha valaki elfogja, kérem tegyen panaszt a keresztúri postán és a kimaradt számot hivatalosan reklamálja meg.

Egy székely leánynak Brassóban feladott levelére azt izenjük, hogy a lapban megjelenő közleményeknek az íróját tudni kell a felelős szerkesztőnek. Ez azonban nem zárja ki, hogy közleménye álnév alatt jelenjen meg. Kérjük, a szerkesztőségnek nevezze meg magát, mert beküldött dolgozatait szeretőnk közölni. Ha nem akarja saját nevét használni, írja meg, hogy miféle álnévet vesz fel.

P. A. Békés. A kimaradt két számot elküldöttük. Külön levél megy nem sokára.

N. M. Középlak. Leveled értelmében jártam el.

L. J. Bálványosvár-alja. A zavar oka az volt, hogy a múlt évi összeggel beküldött ezen évi előfizetést nem hoztuk át a maga idején. Most már rendben van.

Egy pár előfizetőnknek most utólag küldhettük meg a 6. 7. 8. számot, mert előfizetéseik felől nem voltunk kellőleg tájékozva. Ezután rendesen megy.

Több levélre a jövő számban válaszolunk.